

Advies voor richtlijnen voor het milieu-effectrapport
Streekplanuitwerking windmolenlocaties Flevoland

3 juni 1994

600-46

CIP-GEGEVENS KONINKLIJKE BIBLIOTHEEK, DEN HAAG

Advies

Advies voor richtlijnen voor het milieu-effectrapport
Streekplanuitwerking windmolenlocaties Flevoland /
[Commissie voor de milieu-effectrapportage]. - Utrecht :
Commissie voor de milieu-effectrapportage

ISBN 90-5237-693-X

Trefw.: milieu-effectrapportage; Flevoland / windturbines ; Flevoland.

commissie voor de milieu-effectrapportage

aan het college van Gedeputeerde Staten
van de provincie Flevoland
Postbus 55
8200 AB LELYSTAD

uw kenmerk
MPV/94.002520/B

uw brief
d.d. 15 maart 1994

ons kenmerk
U411-94/Bo/eb/600-47

onderwerp
Advies voor richtlijnen voor het milieu-
effectrapport Streekplanuitwerking
windmolenlocaties Flevoland

doorkiesnr.
030 - 347635

Utrecht,
3 juni 1994

Met bovengenoemde brief stelde u de Commissie voor de milieu-effectrapportage (m.e.r.) in de gelegenheid een advies voor richtlijnen uit te brengen voor het milieu-effectrapport (MER) ten behoeve van de besluitvorming over Streekplanuitwerking windmolenlocaties Flevoland. Overeenkomstig artikel 7.14 van de Wet milieubeheer (Wm) bied ik u hierbij het advies van de Commissie aan.

De Commissie hoopt met haar advies een constructieve bijdrage te leveren aan de totstandkoming van de richtlijnen voor het MER. Zij zal gaarne vernemen hoe u gebruik maakt van haar aanbevelingen.

Hoogachtend,

prof. dr. ir. D. de Zeeuw
voorzitter van de werkgroep m.e.r.
Streekplanuitwerking windmolenlocaties
Flevoland

Advies voor richtlijnen voor het milieu-effectrapport
Streekplanuitwerking windmolenlocaties Flevoland

Advies op grond van artikel 7.14 van de Wet milieubeheer voor het milieu-effectrapport
over de streekplanuitwerking voor windmolenlocaties in de provincie Flevoland,

uitgebracht aan Gedeputeerde Staten van Flevoland door de Commissie voor de milieu-
effectrapportage; namens deze,

de werkgroep m.e.r. Streekplanuitwerking windmolenlocaties Flevoland

de secretaris

drs. R.J. Bonte

de voorzitter

prof.dr.ir. D. de Zeeuw

Utrecht, 3 juni 1994

INHOUDSOPGAVE

	Pagina
Hoofdpunten van het advies	1
1. Inleiding	2
2. Vorm en presentatie van het MER	3
2.1 Presentatie van het MER	3
2.2 Samenvatting van het MER	3
2.3 Uitvoering van het MER	3
3. Probleemstelling en doel	4
3.1 Probleemstelling	4
3.2 Ontwikkeling capaciteit	4
3.3 Doel	4
4. Te nemen en reeds genomen besluiten	5
4.1 M.e.r.-plichtig besluit en procedure	5
4.2 Reeds genomen besluiten	5
4.3 Nog te nemen besluiten	5
5. Voorgenomen activiteit en alternatieven	6
5.1 Algemeen	6
5.1.1 Realisatie	6
5.1.2 Voorselectie	6
5.1.3 Randvoorwaarden en inrichtingsaspecten	7
5.1.4 Het bepalen van de voorgenomen activiteit en de alternatieven	7
5.1.5 De voorgenomen activiteit	8
5.2 Alternatieven	8
5.2.1 Nulalternatief	8
5.2.2 Concentratie-alternatief	8
5.2.3 Cluster-alternatief	8
5.2.4 Meest milieuvriendelijk alternatief	9
5.2.5 Combinatie-alternatief	9
6. Bestaande toestand van het milieu en de autonome ontwikkeling daarvan	10
6.1 Bodemgebruik en functie	10
6.2 Geluid	10
6.2.1 Referentieniveau	10
6.2.2 Stiltegebieden	10
6.3 Flora, fauna en landschappelijke aspecten	11
6.3.1 Waardevolle gebieden	11
6.3.2 Avifauna	11
6.4 Landschappelijke aspecten	11
6.5 Autonome ontwikkeling	12

7.	Gevolgen voor het milieu	12
7.1	Algemeen	12
7.1.1	Inleiding	12
7.1.2	Mitigerende en compenserende maatregelen	12
7.1.3	Verantwoording bronnen	12
7.1.4	Algemene beschrijving effecten windmolenparken	13
7.2	Fysische aspecten	13
7.2.1	Geluid	13
7.2.2	Veiligheid	13
7.2.3	Verkeersveiligheid	13
7.2.4	Veiligheid buitendijkse locaties	13
7.2.5	Overige hinder	14
7.3	Fauna en ecologische relaties	14
7.3.1	Avifauna	14
7.3.2	Overige fauna	14
7.3.3	Ecologische relaties	14
7.4	Landschap, geschiedkundige waarden en overige aspecten	14
7.4.1	Landschap	14
7.4.2	Ruimtelijke samenhang	15
7.4.3	Geschiedkundige waarden	15
7.4.4	Overige aspecten	15
8.	Vergelijking van de alternatieven en varianten	16
8.1	Algemeen	16
8.2	Toetsing aan doel	16
8.3	Multicriteria-analyse	16
8.4	Gevoeligheidsanalyse	16
9.	Leemten in kennis en evaluatie	17
9.1	Algemeen	17
9.2	Opvullingen leemten	17
9.3	Evaluatie- en monitoringprogramma	17

Bijlagen

1. Brief van het bevoegde gezag d.d. 15 maart 1994 waarin de Commissie in de gelegenheid wordt gesteld om advies uit te brengen
2. Openbare kennisgeving van de start van de m.e.r.-procedure Streekplanuitwerking windmolenlocaties Flevoland in Staatscourant nr. 53 d.d. 16 maart 1994
3. Projectgegevens
4. Lijst van inspraakreacties en adviezen

HOOFDPUNTEN VAN HET ADVIES

In het Streekplan Flevoland (maart 1993) is opgenomen, dat de provincie Flevoland er naar streeft in de periode tot het jaar 2000 realisering van windmolenparken met een gezamenlijk vermogen van 125 megawatt (MW) planologisch mogelijk te maken.

De m.e.r. procedure wordt doorlopen om het milieubelang een volwaardige plaats te geven bij het locatiekeuzeproces.

In het advies sluit de Commissie op hoofdlijnen aan bij de opzet die is gevolgd door de provincie in de startnotitie en de daarbij opgenomen concept richtlijnen. Zij doet nadere aanbevelingen over de verantwoording van de voorselectie en de rol die concentratie- en clusteralternatieven in het locatiekeuzeproces kunnen spelen. Voorts gaat zij dieper in op de rol van multicriteria-analyse bij de samenstelling van alternatieven uit de locaties die uit de voorselectie naar voor zijn gekomen en de vergelijking van de milieugevolgen, alsmede op landschappelijke inpassing.

1. INLEIDING

In het Streekplan Flevoland (maart 1993) is opgenomen, dat de provincie Flevoland er naar streeft in de periode tot het jaar 2000 realisering van windmolenparken met een gezamenlijk vermogen van 125 megawatt (MW) planologisch mogelijk te maken. De provincie is voornemens dit te doen volgens een uitwerking van het streekplan.

Deze uitwerking van het streekplan kan aangemerkt worden als het ruimtelijk plan dat als eerst voorziet in de aanleg van een windenergiecentrale met een vermogen van meer dan 20 MW. Daarom dient daarvoor volgens categorie 22.4 van het besluit milieu-effectrapportage (m.e.r.) een Milieu-effectrapport (MER) over opgesteld te worden. Gedeputeerde Staten zijn zowel initiatiefnemer als bevoegd gezag.¹⁾

Per brief van 15 maart 1994 (bijlage 1) hebben Gedeputeerde Staten van de provincie Flevoland de Commissie voor de m.e.r. gevraagd te adviseren over de richtlijnen voor het door de initiatiefnemer op te stellen milieu-effectrapport (MER). Bekendmaking van de start van de m.e.r.-procedure vond plaats op 16 maart 1994 in de Staatscourant (bijlage 2). Het onderhavige advies is opgesteld door een werkgroep van de Commissie, waarvan de samenstelling is gegeven in bijlage 3. De werkgroep treedt op namens de Commissie voor de m.e.r. en wordt daarom in dit advies verder als "de Commissie" aangeduid.

Doel van het voorliggende advies van de Commissie is de milieu-effecten van de voorgenomen activiteit af te bakenen en de gewenste inhoud van de richtlijnen voor het MER aan te geven.

Bij het opstellen van haar advies heeft de Commissie alle via het bevoegd gezag ontvangen inspraakreacties (zie bijlage 4) in beschouwing genomen. Er wordt in het advies verwezen naar de inspraakreacties.

De provincie heeft bij de startnotitie als bijlage concept-richtlijnen opgenomen. Deze heeft de Commissie als uitgangspunt gehanteerd bij het opstellen van haar advies. Daarbij heeft zij de indeling van de concept-richtlijnen volledig gevolgd.

1 Zie bijlage 4, inspraakreactie nr. 7. Hierin beveelt EDON aan een rolverdeling aan te brengen waarin Gedeputeerde Staten initiatiefnemer en Provinciale Staten bevoegd gezag zijn.

2. VORM EN PRESENTATIE VAN HET MER

Artikel 7.10, lid 1, onder h van de Wm:

Een MER bevat ten minste: *"een samenvatting die aan een algemeen publiek voldoende inzicht geeft voor de beoordeling van het milieu-effectrapport en van de daarin beschreven gevolgen voor het milieu van de voorgenomen activiteit en van de beschreven alternatieven."*

2.1 Presentatie van het MER

Het MER moet voor alle betrokkenen een objectieve afweging van de milieu-aspecten van de voorgenomen activiteit en van alternatieven mogelijk maken. Uitgangspunten en criteria die bepalend zijn voor de gemaakte keuzes, moeten duidelijk worden weergegeven. Maak waar nodig en mogelijk gebruik van schetsen van mogelijke situaties en van kaartmateriaal voorzien van een duidelijke legenda. Vermijd slechts voor ingewijden toegankelijke vaktaal. Hanteer eenduidige definities, afkortingen en begrippen en vermeld bronnen. Neem in het MER een verklarende begrippenlijst, een lijst van gebruikte afkortingen en een literatuuropgave op.

Aanbevolen wordt het MER beknopt te houden. Zo nodig kunnen achtergrondgegevens (zoals technische details) in bijlagen bij het MER worden gevoegd. Indien aan bepaalde richtlijnen niet tegemoet is gekomen, dient dit te worden vermeld en gemotiveerd.

2.2 Samenvatting van het MER

Voorin het MER moet een samenvatting worden opgenomen, die kort en overzichtelijk de kern van het MER weergeeft en die voor een algemeen publiek zelfstandig leesbaar is. Het verdient aanbeveling daarbij gebruik te maken van een of meer tabellen, figuren of kaarten. In de samenvatting moeten vooral aan de orde komen:

- de inhoud en het belang van het voornemen;
- de besluitvorming waarvoor het MER dient;
- de in beschouwing genomen alternatieven, waaronder het meest milieuvriendelijke alternatief, en een motivering van de keuze van de alternatieven;
- een zo objectief mogelijke beschrijving van de milieugevolgen van de verschillende alternatieven, mede in relatie tot de huidige toestand van het milieu;
- een vergelijkende beoordeling van de alternatieven, mede in relatie tot de doelstelling van de voorgenomen activiteit.

2.3 Uitvoering van het MER

Het bevoegd gezag heeft een voorkeur voor een presentatie op dubbelzijdig bedrukt, milieuvriendelijk papier.

3. PROBLEEMSTELLING EN DOEL

Artikel 7.10, lid 1, onder a van de Wm:

Een MER bevat ten minste: "een beschrijving van hetgeen met de voorgenomen activiteit wordt beoogd."

3.1 Probleemstelling

In het MER moet een beknopt overzicht worden gegeven van het kader waarin de voorgenomen activiteit moet worden geplaatst. Hierbij moeten het beleid van het rijk (Nationaal Milieubeleidsplan, (Vervolg-)Nota Energiebesparing, Structuurschema Elektriciteitsvoorziening) van de provincie (Streekplan) en van de energiedistributiebedrijven NUON en EDON (Milieu-Actieplan), alsmede het Bestuursakkoord tussen het rijk en zeven windrijke provincies worden betrokken. Uit dit overzicht moet de probleemstelling worden afgeleid, die door de voorgenomen activiteit moet worden opgelost. Indien het verkennen van de maximale plaatsingsmogelijkheden (dus voor in totaal meer dan 125 MW) tot de probleemstelling wordt gerekend dient dat expliciet te worden weergegeven.

De Commissie acht het wenselijk in het MER een beschouwing op te nemen over de periode na 2000 waarin wordt aangegeven in hoeverre een dan mogelijke voortgaande plaatsing van windmolens van invloed kan zijn op de keuze nu voor lijnopstellingen, concentraties dan wel clusters.

3.2 Ontwikkeling capaciteit

In het MER dient aangegeven te worden welk type organisaties en/of bedrijven naar verwachting of mogelijk de windenergiecapaciteit daadwerkelijk gaan realiseren.^{2]}

Aangegeven moet worden welke capaciteit windenergie reeds in Flevoland is gerealiseerd en welke projecten reeds in voorbereiding zijn.

Tevens moet met het oog op de autonome ontwikkeling een relatie worden gelegd met de ontwikkeling van electriciteitsopwekking die plaatsvindt in parken kleiner dan 20 windmolens of met behulp van solitaire windmolens en dus niet m.e.r.-plichtig is.^{3]}

3.3 Doel

Op basis van het voorgaande dient het doel van de voorgenomen activiteit te worden bepaald.

2 Zie bijlage 4, inspraakreactie nr. 6.

3 Zie bijlage 4, inspraakreactie nrs. 11 en 13.

4. TE NEMEN EN REEDS GENOMEN BESLUITEN

Artikel 7.10, lid 1, onder c van de Wm:

Een MER bevat ten minste: "een aanduiding van de besluiten bij de voorbereiding waarvan het milieu-effectrapport wordt gemaakt, en een overzicht van de eerder genomen besluiten van overheidsorganen, die betrekking hebben op de voorgenomen activiteit en de beschreven alternatieven."

4.1 M.e.r.-plichtig besluit en procedure

In het MER moet worden vermeld ten behoeve van welk besluit het MER is opgesteld en welke overheidsinstantie dit besluit moet nemen. Geef een beschrijving van de te volgen procedure, de inspraakmomenten, het tijdsplan en de formeel en informeel betrokken adviseurs.

4.2 Reeds genomen besluiten

Het MER dient een beknopt overzicht te bevatten van de relevante (genomen of in voorbereiding zijnde) publiekrechtelijke en privaatrechtelijke besluiten, die direct van invloed zijn op of beperkingen opleggen aan het besluit waarvoor het MER wordt opgesteld. Vermeld hierbij de status van die besluiten. Hierbij moet met name aandacht worden besteed aan de documenten waarin een selectie van de in het MER te onderzoeken locaties heeft plaatsgevonden. Uit het geformuleerde beleid dienen criteria te worden afgeleid, waaraan de locaties en de alternatieven worden getoetst⁴]. Daarnaast kan sprake zijn van eigen criteria van de initiatiefnemer. Alle criteria dienen te worden aangegeven in het MER.

4.3 Nog te nemen besluiten

Welke besluiten zijn, naast het besluit waarvoor het MER wordt geschreven, verder noodzakelijk alvorens de windmolenlocaties kunnen worden gerealiseerd? Denk hierbij aan bestemmingsplanwijzigingen, bouwvergunningen, ontheffingen krachtens de Wvo⁵] en vergunningen krachtens de Wet milieubeheer. Geef aan welke beslissingen in het kader van die besluiten moeten worden genomen en daarom buiten het kader van deze m.e.r.-procedure (kunnen) blijven (zoals locatie-gebonden informatie over graafwerkzaamheden en bouwverkeer bij de oprichting en maatregelen voor de toekomstige sloop van de turbines). Geef aan op welke wijze de streekplanuitwerking windmolenlocaties daarbij als toetsingskader zal dienen en inspraak daarbij mogelijk is. Besteed expliciet aandacht aan de inspraakmomenten en aan de wijze waarop communicatie over de voornemens plaatsvindt⁶].

4 Zie bijlage 4, inspraakreactie nrs. 1, 10 en 12.

5 Zie bijlage 4, inspraakreactie nr. 2.

6 Zie bijlage 4, inspraakreactie nrs. 6 en 8.

5. VOORGENOMEN ACTIVITEIT EN ALTERNATIEVEN

Artikel 7.10, lid 1, onder b van de Wm:

Een MER bevat ten minste: *"een beschrijving van de voorgenomen activiteit en van de wijze waarop zij zal worden uitgevoerd, alsmede van de alternatieven daarvoor, die redelijkerwijs in beschouwing dienen te worden genomen."*

5.1 Algemeen

In dit hoofdstuk wordt met name ingegaan op welke wijze de selectie van potentiële locaties voor lijn-, cluster- en concentratieopstellingen volgens de Commissie plaats zou moeten vinden. Uit deze potentiële locaties kunnen vervolgens met behulp van multicriteria-analyse de voorgenomen activiteit en een aantal alternatieven worden samengesteld.

5.1.1 Realisatie

Geef aan welke rol de provincie Flevoland kan en zal spelen bij de daadwerkelijke realisatie van in totaal 125 MW windenergievermogen in de provincie, op de door haar aan te wijzen locaties.

5.1.2 Voorselectie

In principe kunnen de windmolenparken in geheel Flevoland geplaatst worden. Het totale zoekgebied is dus de provincie Flevoland. Met behulp van criteria die voortvloeien uit het nationale, provinciale en lokale Ruimtelijk Natuur- en Milieubeleid (zie § 4.2) zal zichtbaar gemaakt dienen te worden welke gebieden uitgesloten worden van mogelijke keuze voor locaties voor windmolens. Na deze fase blijft een aantal locaties over. Dit kunnen de 17 locaties zijn die beschreven zijn in de startnotitie, maar het zoekproces kan er toe leiden dat locaties toegevoegd of verwijderd worden van de lijst.^{7]}

In ditzelfde proces dient gezocht te worden naar mogelijke locaties voor clusters. Geef daarbij zo nauwkeurig mogelijk aan in welke gebieden in Flevoland realisering van clusters mogelijk is. Voorts kan gezocht worden naar mogelijke locaties voor een concentratie van de gehele te realiseren windmolencapaciteit bijvoorbeeld langs de Noordwestelijke rand van Oostelijk Flevoland en de westelijke rand van de Noordoostpolder.

⁷ Zie bijlage 4, inspraakreactie nrs. I en II.

5.1.3 **Randvoorwaarden en inrichtingsaspecten**

Geef voor elke locatie aan in welke mate technische, bestuurlijke en privaatrechtelijke aspecten en toekomstige ontwikkelingen randvoorwaarden kunnen stellen aan, of invloed kunnen hebben op, de plaatsing van een ononderbroken lijn windmolens. Betrek hierbij in ieder geval de volgende aspecten:

- aanwezige infrastructuur, waaronder mede begrepen straalpaden, ondergrondse leidingen en hoogspanningsleidingen;
- in acht te nemen voorwaarden bij plaatsing in de nabijheid van dijken of in het water of langs watergangen⁸;
- toekomstige ruimtelijke ontwikkelingen, zoals de aanleg van woonwijken, infrastructuur of vliegroutes;
- mogelijke problemen met betrekking tot het gebruik of de verwerving van de benodigde grond;
- mogelijke problemen met betrekking tot de inpassing in het elektriciteitsnet.

Deze beschrijving per locatie moet leiden tot een duidelijk beeld welke delen van de locatie wel en welke delen niet in aanmerking komen voor plaatsing van windmolens. Betrek hierbij - voor zover relevant - randvoorwaarden die worden gesteld vanuit het oogpunt van een rendabele windenergiewinning.

De effectbepaling verderop in het MER kan alleen uitgevoerd worden bij een concrete invulling van de vermogens en andere kenmerken van windmolens en de plaatsingswijze binnen locaties daarvan. Geef daarom een schets van de inrichting van de locaties en betrek daarbij:

- de vermogensklassen van de windmolens; omdat hierover onzekerheid bestaat, kunnen hiervoor verschillende alternatieven gedefinieerd worden (bijvoorbeeld op alle locaties molens met een vermogen van 500 kW, 750 kW of uit combinaties van vermogensklassen)⁹;
- het aantal windmolens en de opbrengst in kWh/jr die per locatie realiseerbaar is, met inachtneming van de krachtens richtlijn 5.1.3 geformuleerde randvoorwaarden en de noodzakelijke afstand tussen de turbines¹⁰;
- de mogelijkheid om op een locatie een dubbele rij windmolens te plaatsen;
- de wijze waarop "overige" hinderaspecten, zoals door lekkage van vloeistoffen, aanvoer en onderhoud, worden voorkomen.

5.1.4 **Het bepalen van de voorgenomen activiteit en de alternatieven**

Uit de startnotitie blijkt dat de voorgenomen activiteit bestaat uit de keuze van een aantal windmolenlocaties uit een gegeven lijst met mogelijke locaties voor lijnopstellingen. Het aantal aan te wijzen locaties moet realisering van 125 MW windenergievermogen ruimschoots mogelijk maken. De beschrijving van de mogelijkheden van concentratie en clustering gelden als alternatieven voor de voorgenomen activiteit.

Op basis van technisch-economische aspecten en criteria uit § 4.2 moeten met behulp van multicriteria-analyse de voorgenomen activiteit en een aantal alter-

8 Zie bijlage 4, inspraakreactie nr. 2.

9 Zie bijlage 4, inspraakreactie nrs. 6 en 13.

10 Zie bijlage 4, inspraakreactie nr. 9.

natieven, dat wil zeggen een bepaalde selectie van locaties (zie § 5.1.2) die uit de voorselectie naar voren zijn gekomen, worden bepaald. Op de alternatieven wordt in § 5.2 ingegaan.

5.1.5 **De voorgenomen activiteit**

De voorgenomen activiteit is de selectie van locaties die de voorkeur heeft van de initiatiefnemer. Volgens de startnotitie is dat een selectie uit de 17 locaties voor lijnopstellingen. De Commissie acht het mogelijk dat op basis van het hiervoor gestelde ook andere lijn-, cluster-, of concentratielocaties onderdeel van de voorgenomen activiteit gaan uitmaken.

5.2 Alternatieven

5.2.1 **Nulalternatief**

Het nulalternatief is het alternatief waarbij geen nieuwe windmolenlocaties in Flevoland zullen worden gerealiseerd en waarbij de verwachte elektriciteitsopbrengst van een windvermogen van 125 MW op een andere wijze moet worden gerealiseerd. In het MER moet worden aangegeven welke milieugevolgen (emissies) worden verwacht bij realisering van dezelfde energie-opbrengst door middel van conventionele electriciteitsopwekking. Welke emissies van NO_x, SO₂ en CO₂ worden vermeden bij realisering van 125 MW windenergievermogen?

5.2.2 **Concentratie-alternatief**

Beschrijf een of meer alternatieven, waarbij de te realiseren windmolencapaciteit geografisch wordt geconcentreerd in één of enkele gebieden.^{11]}

5.2.3 **Cluster-alternatief**

Beschrijf een of meer alternatieven, waarbij de te realiseren windmolencapaciteit wordt gerealiseerd in grote clusters^{12]}. Welke clusterstructuren zijn denkbaar? Maak een onderscheid tussen clusters op het land en clusters in het water.

11 Zie bijlage 4, inspraakreactie nr. 15.

12 Zie inspraakreactie nrs. 7 en 13.

5.2.4 Meest milieuvriendelijk alternatief

Artikel 7.10, lid 3 van de Wm:

"Tot de ingevolge het eerste lid, onder b, te beschrijven alternatieven behoort in ieder geval het alternatief waarbij de nadelige gevolgen voor het milieu worden voorkomen, dan wel, voor zover dat niet mogelijk is, deze met gebruikmaking van de beste bestaande mogelijkheden ter bescherming van het milieu, zoveel mogelijk worden beperkt."

Mede op basis van een multi-criteria-analyse moet in het MER worden aangegeven welke keuze uit de locaties of de alternatieven als meest milieuvriendelijke locatiekeuze kan worden aangemerkt. Indien natuurwaarden verloren gaan kunnen mogelijkheden voor compensatie daarvan onderdeel uitmaken van het meest milieuvriendelijke alternatief. Voorts dient de meest milieuvriendelijke inrichtingswijze te worden bepaald.

Als criteria voor het meest milieuvriendelijk alternatief op landschappelijk gebied kunnen gelden:

- de windturbine-opstellingen moeten zo gelokaliseerd zijn dat voor de waarnemer een logisch verband gelegd kan worden tussen de plaats van opstelling en de gekozen configuratie en de eigenschappen van het landschap;
- het zo veel mogelijk behouden van het open karakter van het landschap.

5.2.5 Combinatie-alternatief

Om de mogelijke voordelen van alle categorieën potentiële locaties optimaal te benutten acht de Commissie het zinvol naast het concentratie- en het clusteralternatief een combinatie-alternatief bestaande uit een combinatie van lijn-, concentratie- en/ of clusteropstellingen te formuleren, zeker als de voorgenomen activiteit slechts uit lijnopstellingen bestaat¹³. Dit kan in dit hoofdstuk geschieden maar het is ook mogelijk dit te doen na de vergelijking van de overige alternatieven op hun milieugevolgen.

13 Zie bijlage 4, inspraakreactie nr. 11.

6. BESTAANDE TOESTAND VAN HET MILIEU EN DE AUTONOME ONTWIKKELING DAARVAN

Artikel 7.10, lid 1, onder d van de Wm:

Een MER bevat ten minste: *"een beschrijving van de bestaande toestand van het milieu, voor zover de voorgenomen activiteit of de beschreven alternatieven daarvoor gevolgen kunnen hebben, alsmede van de te verwachten ontwikkeling van dat milieu, indien de activiteit noch de alternatieven worden ondernomen."*

De bestaande toestand van het milieu moet worden beschreven voor zover van belang voor de voorspelling van en de vergelijking met de milieu-effecten van de voorgenomen activiteit en de alternatieven. Deze beschrijving dient als referentiekader voor de vergelijking van de milieugevolgen van de alternatieven. Het studiegebied waarin effecten kunnen optreden van de voorgenomen activiteit of de alternatieven en kan zich dus tot buiten de provinciegrenzen uitstrekken. Bij deze beschrijving moet rekening worden gehouden met eventuele volgeffekten van voltooide of lopende ingrepen in het gebied (autonome ontwikkeling) en met de situering van de windmolenlocatie (in termen van afstanden en relaties) ten opzichte van locaties van gevoelige en kwetsbare objecten. Het abstractie-niveau van de beschrijvingen is steeds afhankelijk van het doel ervan.

6.1 Bodemgebruik en functie

Beschrijf van de verschillende locaties het huidige bodemgebruik en de toekomstige functie.

6.2 Geluid

6.2.1 Referentieniveau

Geef voor zover bekend een algemene beschrijving van het heersend referentieniveau op de verschillende locaties. Indien het heersend referentieniveau niet bekend is, moet het theoretische referentieniveau worden beschreven. Aandacht moet worden geschonken aan de invloed van de windsnelheid op het referentieniveau. Geef de meest kritische situatie aan: bij welke windsnelheid wordt het referentieniveau ter plaatse van omliggende woningen nog net niet overstemd door het geluidsniveau ten gevolge van een windmolenpark? Maak zo nodig een onderscheid in verschillende gebieden, naar de aard en de hoedanigheden van die gebieden. Beschrijf de aannames die zijn gebruikt voor het aangeven van de referentieniveaus.

6.2.2 Stiltegebieden

Geef aan welke gebieden of objecten wat betreft de geluidimmissie-eisen een formele status of bescherming hebben of krijgen (bijvoorbeeld milieubeschermingsgebieden tot behoud van stilte).

6.3 Flora, fauna en landschappelijke aspecten

6.3.1 Waardevolle gebieden

Besteed aandacht aan de aanwezigheid van bestaande en potentiële ecologisch waardevolle gebieden die beleidsmatig gezien een status hebben (bijvoorbeeld staatsnatuurmonumenten, relatienotagebieden, beheersgebieden, natuurontwikkelingsgebieden, kerngebieden en ecologische verbindingen).^{14]}

6.3.2 Avifauna

Voor wat betreft avifauna moet worden ingegaan op:

- belangrijke rust-, fourageer- en broedgebieden met relevante soorten en globale aantallen van deze soorten;
- bestaande vogeltrekroutes naar verschillende niveaus (bijvoorbeeld slaaptrek, geconcentreerd slapende soorten, fourageer-, voorjaars- en najaars-trek);
- aanwezigheid van bedreigde en kwetsbare vogelsoorten binnen het beschouwde gebied, uitgaande van nationale en internationale normen en richtlijnen (bijvoorbeeld Natuurbeschermingswet, EU-Vogelrichtlijn en de 1%-norm van de Wetlandconventie);
- belangrijke pleisterplaatsen voor overwinterende vogels of vogels in de doortrekperiodes waarbij aandacht voor voedsel- en rustgebieden voor watervogels, met name duikeenden buitengaats langs de IJsselmeerkust.

6.4 Landschappelijke aspecten

Geef voor de mogelijke windmolenlocaties een beeld van:

- Aanwezige landschapstypen: de plaats van de landschapstypen in een groter verband dient aan de orde te komen en er dient ingegaan te worden op verschillen tussen de typen. Hoe het landschap is opgebouwd en wat in het landschap belangrijke en minder belangrijke aspecten zijn dient duidelijk gemaakt te worden. Bijzondere aspecten en elementen dienen vermeld te worden. Er dient een beeld gegeven te worden van landschappelijk, cultuurhistorisch en/of archeologisch waardevolle patronen^{15]}, niet slechts van elementen.
- Visueel-ruimtelijke karakteristieken (waarbij het in beschouwing te nemen gebied overeenkomt met het gebied waarin de windmolenlocatie op een normale waarnemingshoogte zichtbaar zijn).
- Landschappelijk, cultuurhistorisch en/of archeologisch waardevolle elementen.
- Geomorfolologische en aardkundige waarden.
- Verschillen in landschappelijke kenmerken die samen gaan met verschillen in windaanbod.

14 Zie bijlage 4, inspraakreactie nrs. 7 en 15.

15 De Rijksdienst voor het Oudheidkundig Bodemonderzoek beveelt aan archeologische verkenningen in het gebied uit te voeren (zie bijlage 4, inspraakreactie nr. 5).

6.5 Autonome ontwikkeling

Besteed per locatie aandacht aan de ruimtelijk-functionele ontwikkeling. Geef de genomen of de te nemen besluiten van die ontwikkeling aan. Beschrijf de (na-ijlende) milieugevolgen van de lopende of voltooide ontwikkelingen, voor zover die kunnen interacteren met de milieugevolgen van plaatsing van windmolens.

7. GEVOLGEN VOOR HET MILIEU

Artikel 7.10, lid 1, onder e van de Wm:

Een MER bevat ten minste: *"een beschrijving van de gevolgen voor het milieu, die de voorgenomen activiteit, onderscheidenlijk de alternatieven kunnen hebben, alsmede een motivering van de wijze waarop deze gevolgen zijn bepaald en beschreven."*

7.1 Algemeen

7.1.1 Inleiding

De beschrijving van de gevolgen voor het milieu vindt plaats voor dezelfde aspecten die zijn besproken in het vorige hoofdstuk. Daarnaast wordt aandacht gevraagd voor onder meer veiligheid. Er dient gebruik te worden gemaakt van tekeningen en beeldsimulaties. De gevolgen moeten waar mogelijk gekwantificeerd worden. Waar relevant moet een onderscheid naar tijdelijke en permanente effecten worden gemaakt. Indien cumulatie of synergie van effecten kan ontstaan, dient dit te worden aangegeven¹⁶. Aangegeven dient te worden welke voorspellingsmethoden zijn gebruikt en welke betrouwbaarheid gegevens en methoden hebben. De mate van detail in de beschrijving kan worden aangepast aan het belang van de effecten.

7.1.2 Mitigerende en compenserende maatregelen

Geef steeds aan hoe mogelijke negatieve milieugevolgen kunnen worden voorkomen, zo veel mogelijk kunnen worden beperkt of, voor zover ze niet te voorkomen zijn, compensatie van ecologische gevolgen mogelijk is.

7.1.3 Verantwoording bronnen

Bij de beschrijving van de gevolgen voor het milieu moet steeds worden aangegeven op basis van welke bestaande, in de startnotitie genoemde documenten de beschrijving heeft plaatsgevonden. Indien de inhoud van die documenten niet voldoende was voor de beschrijving in dit MER en aanvullend onderzoek heeft plaatsgevonden, dient dit te worden vermeld.

16 Zie bijlage 4, inspraakreactie nr. 7.

7.1.4 **Algemene beschrijving effecten windmolenparken**

Beschrijf in algemene zin de milieugevolgen van de aanleg, gebruik, beheer en ontmanteling van windmolens. Denk hierbij aan onder meer vergraving, bouwverkeer, tijdelijke infrastructuur, werkzaamheden aan windturbines, (afschakel-)voorzieningen in het geval van calamiteiten en toegankelijkheid voor het publiek van het gebied tijdens de gebruiksfase.

7.2 **Fysische aspecten**

7.2.1 **Geluid**

Geef in 30 tot 50 dB(A)-contouren de geluidbelasting aan van de windmolens in lijn- en clusteropstellingen bij verschillende windsnelheden¹⁷]. Ga uit van de geluidbelasting door alle delen van een windturbine. Geef aan waar en in hoeverre deze contouren bestaande en potentiële geluidgevoelige gebieden overlappen. Denk aan woon-, natuur- en recreatiegebieden, alsmede aan potentiële milieu-beschermingsgebieden tot behoud van stilte.

7.2.2 **Veiligheid**

Met het oog op de veiligheid moet in het MER locatie-onafhankelijk aandacht worden besteed aan de mogelijkheid van brand, rotorbladbreuk, ijsafwerping en elektrische storingen. Wat zijn de risico's daarvan voor omwonenden, gebruikers van het gebied¹⁸], passerend verkeer en omliggende gebouwen? Welke veiligheidszone moet rond lijnopstellingen of clusters in acht worden genomen? In welke mate stellen deze risico's randvoorwaarden aan de realisering van windmolenparken op de verschillende locaties?

7.2.3 **Verkeersveiligheid**

Beschrijf in algemene zin mogelijke verkeersveiligheidsaspecten (automobilisten die worden afgeleid). Hoe is dit te beperken?

7.2.4 **Veiligheid buitendijkse locaties**

Besteed aandacht aan specifieke veiligheidsaspecten van buitendijkse locaties en locaties op dijken¹⁹]. Betrek hierbij mogelijke risico's voor beroepsscheepvaart, aan waterrecreanten en aan de mogelijke gevolgen van kruierend ijs voor de windturbines. In welke mate stellen deze risico's randvoorwaarden aan de realisering van windmolenparken op de verschillende locaties?

17 De Commissie wijst erop dat de bronniveaus waar bij de voorselectie van uit is gegaan hoger zijn dan die van de nu beschikbare windturbines. In principe leidt dat tot ruimere plaatsingsmogelijkheden voor wat betreft het criterium "geluid".

18 Zie bijlage 4, inspraakreactie nr. 13.

19 Zie bijlage 4, inspraakreactie nr. 2.

7.2.5 Overige hinder

In welk gebied en in welke mate kunnen omwonenden en passanten hinder ondervinden van schaduwwerking en reflectie van rotorbladen? Hoe kan deze hinder worden voorkomen of zo veel mogelijk worden beperkt?

7.3 Fauna en ecologische relaties

7.3.1 Avifauna

Het MER moet inzicht geven in de milieugevolgen van windturbines op vogels. Hierbij zijn de volgende zaken van belang:

- de kans op vogelslachtoffers doordat ze in aanraking komen met de windturbines of in het zog terecht komen;
- het indirecte verstoringseffect dat de turbines op broedende en zowel binnen- als buitendijks pleisterende en fouragerende vogels kunnen hebben;
- de oppervlakte van het gebied dat door verstoring verloren gaat of in waarde vermindert als broedgebied, fourageergebied waarbij wordt aangegeven welk percentage dit van vergelijkbare biotopen in Flevoland is;
- de gevolgen voor kwetsbare of bedreigde vogelsoorten;
- besteed aandacht aan eventuele elkaar versterkende of verzwakkende effecten op vogels door parallel lopende hoogspanningsverbindingen of verkeerswegen en windturbines in lijnopstelling met geringe (tot enkele honderden meters) tussenruimten tussen de beide structuren.

7.3.2 Overige fauna

Besteed aandacht aan bestaande kennis over de mogelijke effecten op andere kwetsbare of bedreigde diersoorten. Op welke locaties kunnen dergelijke effecten zich voordoen?

7.3.3 Ecologische relaties

Bij welke potentiële windmolenlocaties is verstoring van ecologische relaties, bijvoorbeeld door versnippering, mogelijk?

7.4 Landschap, geschiedkundige waarden en overige aspecten

7.4.1 Landschap

Er bestaat nog geen wetenschappelijk betrouwbare set van methoden en criteria voor een 'objectieve' beoordeling van landschappelijke gevolgen van windmolenturbines. Door de aanleg van een groot aantal windmolens, gegroepeerd in windmolenparken, wordt aan het open landschap van Flevoland een ruimtelijk kenmerk toegevoegd. Met name de plaatsing en de vorm (de "massa") van de parken spelen daarbij een rol. Het gaat om een globale beschouwing waarin met name aangegeven wordt hoe de bestaande en nieuwe landschappelijke kenmerken het beste op elkaar af te stemmen zijn.

In het MER zullen in dat verband aan de orde moeten komen:

- de plaatsing van het geheel van de windmolenlocaties in een groter landschappelijk kader²⁰⁾ (waarbij bijvoorbeeld de vraag aan de orde is of, het geheel van de locaties beziende er overeenkomsten zijn tussen de gebieden waarin ze gesitueerd zijn: willekeurigheid of systematiek in de plaatsing);
- het effect van de locaties op aangrenzende grote open ruimtes buiten de provincie Flevoland;
- het effect van de locaties op de historische opbouw van het landschap van Flevoland (denk bijvoorbeeld aan de concentrische ruimtelijke opbouw van de Noordoostpolder);
- de visuele wisselwerking met andere grote objecten zoals de zenderparken;
- de invloed van de onderscheiden groeperingsmogelijkheden van de windmolens op de openheid van het landschap in relatie tot de ruimtelijke gegevens, -zowel landelijke als stedelijke;
- harmonie/conflict met landschapskenmerken en mogelijkheden om de aanwezige landschapskenmerken te accentueren;
- mogelijke invloed op de te behouden landschappelijk waardevolle open gebieden;
- de ruimtelijke relatie tussen windmolenparken en solitaire windturbines.

7.4.2 Ruimtelijke samenhang

Besteed aandacht aan de mogelijkheden voor het tot stand brengen van visueel-ruimtelijke samenhang tussen de verschillende locaties en alternatieven (configuratie, afstanden tussen turbines en clusters van turbines en het omliggende landschap). Daarbij moet per locatie worden aangegeven of, bij het ontbreken van samenhang, met andere dan de voorgenomen windturbine-opstellingen wel samenhang tot stand gebracht kan worden.

7.4.3 Geschiedkundige waarden

Beschrijf de mogelijke gevolgen voor archeologische of cultuurhistorische elementen. Bijzondere aandacht verdienen de waardevolle streekeigen elementen.

7.4.4 Overige aspecten

- In welke mate kan beïnvloeding van het huidig bodemgebruik plaatsvinden?
- Aangegeven dient te worden welk risico er is op bodemverontreiniging door smeringsvloeistoffen.
- Kan er sprake zijn van hinder door bodemtrillingen?
- De mate waarin specifieke potentiële locaties bijzondere voorzieningen vergen dient te worden aangegeven (zoals bereikbaarheidsvoorzieningen voor onderhoud van buitendijkse windturbines) en wat daarvan de milieugevolgen zijn.

20 De Commissie wijst er hierbij op dat het IJsselmeer en de Markerwaard structureel en visueel een ruimtelijk samenhangend geheel vormen in de grote Nederlandse wateren en geeft in overweging dit gegeven als criterium bij de afweging te betrekken. Zie ook bijlage4, inspraakreactie nr. 13.

8. VERGELIJKING VAN DE ALTERNATIEVEN EN VARIANTEN

Artikel 7.10, lid 1, onder f van de Wm:

Een MER bevat ten minste: *"een vergelijking van de ingevolge onderdeel d beschreven te verwachten ontwikkeling van het milieu met de beschreven gevolgen voor het milieu van de voorgenomen activiteit, alsmede met de beschreven gevolgen voor het milieu van elk der in beschouwing genomen alternatieven."*

8.1 Algemeen

De verschillende alternatieven en varianten moeten ten aanzien van de milieu-gevolgen worden vergeleken met de autonome ontwikkeling van het milieu (referentiekader) en getoetst aan de in § 4.2 gevraagde criteria. De positieve en negatieve gevolgen van ieder beschreven alternatief moeten worden beschreven. De werkwijze die gevolgd is bij het bepalen van deze gevolgen dient voor de lezer inzichtelijk te zijn.

8.2 Toetsing aan doel

In welke mate kan elk van de alternatieven naar verwachting bijdragen aan de realisering van het krachtens § 3.3 geformuleerde doel van de voorgenomen activiteit?

8.3 Multicriteria-analyse

De vergelijking dient met behulp van multicriteria-analyse te worden uitgevoerd²¹]. Deze analyse zal zodanig uitgevoerd dienen te worden dat verkregen resultaten voor de lezer navolgbaar zijn. Dit geldt ook voor de keuzes die gemaakt zijn, bijvoorbeeld ten aanzien van de gewichten.

8.4 Gevoeligheidsanalyse

Een gevoeligheidsonderzoek zal dienen te worden uitgevoerd. Om de gevoeligheid van de gewichtentest te tonen, kan gewerkt worden met verschillende visies (bijvoorbeeld een mens- en een natuurgerichte visie).

Voorts kan de gevoeligheid van de effectbeschrijving voor de inrichtingsaspecten zoals plaatsingswijze en vermogensklassen (zie § 5.1.3) getoond worden door deze te variëren, uiteraard met inachtneming van de in die paragraaf genoemde randvoorwaarden.

21 Zie ook bijlage 4, inspraakreactie nr. 3.

9. LEEMTEN IN KENNIS EN EVALUATIE

Artikel 7.10, lid 1, onder g van de Wm:

Een MER bevat ten minste: *"een overzicht van de leemten in de onder d en e bedoelde beschrijvingen [d.w.z. van de bestaande milieutoestand en autonome ontwikkeling daarvan, resp. van de milieueffecten] ten gevolge van het ontbreken van de benodigde gegevens."*

9.1 Algemeen

In het MER moet worden aangegeven welke gevraagde informatie niet kan worden geleverd en waarom die informatie niet kan worden geleverd. Daarbij kunnen ook vermeld worden:

- Onzekerheden en onnauwkeurigheden in de voorspellingsmethoden en in gebruikte invoergegevens. De onzekerheden en onnauwkeurigheden behoeven alleen aangegeven te worden voor de met betrekking tot de milieugevolgen meest relevante parameters.
- Andere kwalitatieve en kwantitatieve onzekerheden met betrekking tot milieugevolgen op korte en lange termijn.
- Gebrek aan bruikbare voorspellingsmethoden.

Er mogen geen leemten in kennis blijven bestaan ten aanzien van informatie die voor de te nemen besluiten essentieel is.

9.2 Opvullingen leemten

In het MER dient te worden aangegeven welke leemten naar verwachting op korte termijn en welke in een later stadium kunnen worden opgevuld, mogelijk als onderdeel van een evaluatie- en monitoringsprogramma.

9.3 Evaluatie- en monitoringprogramma

In het MER dient een aanzet te worden gegeven voor een evaluatie- en monitoringsprogramma.

BIJLAGEN

bij het advies voor richtlijnen
voor het milieu-effectrapport
Streekplanuitwerking
windmolenlocaties Flevoland

(bijlagen 1 t/m 4)

BIJLAGE 1

Brief van het bevoegd gezag d.d. 15 maart 1994 waarin de Commissie in de gelegenheid wordt gesteld om advies uit te brengen

Provincie Flevoland

De Commissie voor de
Milieu-effectrapportage
Postbus 2345
3500 GH UTRECHT

	Commissie voor de milieu-effectrapportage	Postbus 55 8200 AB Lelystad Telefoon 03200-72411 Telefax 70638 Fax 03200-72690
Inge:	16 MAART 1994	
nummer :	379-94	
dossier :	600-14m3	5x
kopie naar :	Sc-p100-b101	

Datum	Uw brief	Ons nummer	Bijlagen
15.03.1994		MPV/94.002520/B	2

Onderwerp
Startnotitie m.e.r.-procedure streekplanuitwerking
windmolenlokaties provincie Flevoland

Geachte commissie,

Hierbij zenden wij u, overeenkomstig artikel 7.13, eerste lid, van de Wet milieubeheer, een aantal exemplaren van de startnotitie voor de m.e.r.-procedure voor de streekplanuitwerking windmolenlokaties provincie Flevoland. De start van de m.e.r.-procedure zal op 16 maart 1994 in de Staatscourant en een aantal Flevolandse huis-aan-huis-bladen worden bekendgemaakt. Een exemplaar van de advertentietekst is ter informatie bijgevoegd.

In deze m.e.r.-procedure zijn wij zowel initiatiefnemer als bevoegd gezag.

Overeenkomstig artikel 7.14, eerste lid, van de Wet milieubeheer verzoeken wij u ons uiterlijk 18 mei 1994 te adviseren over het geven van richtlijnen inzake de inhoud van het milieu-effectrapport. In de startnotitie is als bijlage 3 een concept van de richtlijnen opgenomen. Wij verzoeken u uw advies zo mogelijk in de vorm van een reactie op deze concept-richtlijnen te geven.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Flevoland,
de griffier, de voorzitter,

Inlichtingen bij
H. Koning

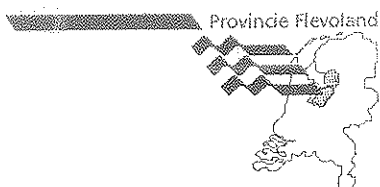
Doorkiesnummer
03200 - 72488

Sozoekadres
Vissersdreef 1
Lelystad

VERZONDEN 15 MAART 1994

BIJLAGE 2

Openbare kennisgeving van de startnotitie in Staatscourant nr. 53 d.d. 16 maart 1994

Bekendmaking start milieu-effectrapportage windmolenlocaties provincie Flevoland

Start m.e.r.-procedure

Gedeputeerde Staten van Flevoland maken ingevolge artikel 7.13, tweede lid, van de Wet milieubeheer het volgende bekend. De provincie Flevoland heeft een startnotitie opgesteld als eerste stap in een procedure, die moet leiden tot een milieu-effectrapport (MER) voor de aanwijzing van een aantal voorkeurslocaties voor de plaatsing van windmolens. Het gezamenlijk vermogen van de aan te wijzen locaties zal tenminste 100 megawatt zijn. In het MER zullen de milieugevolgen van 17 potentiële locaties worden beschreven en vergeleken. Tevens zullen de mogelijkheden van concentratie van windmolenlocaties, van realisering van enkele grote windmolenclusters en van een optimale plaatsing van windmolens binnen de beschreven locaties worden onderzocht. Het MER zal dienen als hulpmiddel bij de besluitvorming over een uitwerking van het streekplan. Het bevoegd gezag zal naar aanleiding van de startnotitie richtlijnen opstellen, waarin wordt aangegeven welke informatie het MER moet bevatten.

Terinzagelegging

De startnotitie ligt met deze bekendmaking op werkdagen tijdens kantooruren voor een ieder ter inzage van 15 maart 1994 tot en met 13 april 1994 op de volgende plaatsen:

1. in het provinciehuis, Visarenddreef 1, te Lelystad;
2. in de gemeentehuizen van Lelystad, Urk, Norodoostpolder, Dronten, Zeevolde en Almere.

Indien u de startnotitie buiten kantooruren wilt inzien, kunt u telefonisch een afspraak maken (03200-72488).

Inspraak

Ingevolge artikel 7.14, derde lid, van de Wet milieubeheer heeft een ieder de gelegenheid opmerkingen te maken over de te geven richtlijnen inzake de inhoud van het MER. Deze opmerkingen moeten uiterlijk op 13 april 1994 worden toegezonden aan Gedeputeerde Staten van Flevoland, Postbus 55, 6200 AB Lelystad.

Meer informatie

Voor meer informatie of voor het opvragen van een exemplaar van de startnotitie kunt u bellen met de afdeling milieuplanvorming van de provincie Flevoland, dhr. H. Koning, telefoon 03200-72488.

BIJLAGE 3

Projectgegevens

Initiatiefnemer: Gedeputeerde Staten van de provincie Flevoland

Bevoegd gezag: Gedeputeerde Staten van de provincie Flevoland

Besluit: Uitwerking van het Streekplan Flevoland

Categorie Besluit m.e.r.: 22.4

Activiteit: In het Streekplan Flevoland (maart 1993) is opgenomen, dat de provincie Flevoland er naar streeft in de periode tot het jaar 2000 realisering van windmolenparken met een gezamenlijk vermogen van 125 megawatt (MW) planologisch mogelijk te maken. De provincie is voornemens dit te doen volgens een uitwerking van het streekplan.

Procedurele gegevens:

startnotitie bekendgemaakt: 16 maart 1994

richtlijnenadvies uitgebracht: 3 juni 1994

Bijzonderheden:

Samenstelling van de werkgroep:

ir. D.A. Boogert

drs. ing. F. Hagg

dr. ir. M. Kok

drs. F.B.J. Koops

W.A.S. van Meel

prof. dr. ir. D. de Zeeuw (voorzitter)

Secretaris van de werkgroep: drs. R.J. Bonte

BIJLAGE 4

Lijst van inspraakreacties en adviezen

nr.	datum	persoon of instantie	plaats	datum van ontvangst Cie. m.e.r.
1.	940411	Directeur Landbouw, Natuur en Openluchtrecreatie in de provincie Flevoland	Lelystad	940422
2.	940414	Waterschap Noordoostpolder	Emmeloord	940422
3.	940407	Landbouwschap Gewestelijke raad voor Flevoland	Emmeloord	940422
4.	940413	N.V. Luchthaven Lelystad	Lelystad	940422
5.	940412	Rijksdienst voor het Oudheidkundig Bodemonderzoek	Amersfoort	940422
6.	940414	Vereniging van windturbine-eigenaren IJsselmeerpolders	Biddinghuizen	940422
7.	940414	N.V. Energie Distributiemaatschappij voor Oost- en Noord Nederland	Zwolle	940422
8.	940412	NUON BU-windenergie & Stortgasexploitatie	Leeuwarden	940422
9.	940412	9 grondgebruikers op de percelen E35 t/m E37, E103 t/m E115 en E116 t/m E118 zuidelijk gedeelte aan de Zuidermeerdijk	Nagele	940422
10.	940412	Gemeente Almere	Almere	940422
11.	940413	Milieufederatie Flevoland	Lelystad	940422
12.	940411	Directoraat-Generaal Rijkswaterstaat Directie Flevoland	Lelystad	940422
13.	940412	Nederlandse Windenergie Vereniging	Petten	940422
14.	940412	Stichting Projectbureau Katalysator	Emmeloord	940422
15.	940419	Gemeente Lelystad	Lelystad	940428
16.	940419	Gemeente Noordoostpolder	Emmeloord	940428